

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

SP Gelderland
Concept Verkiezingsprogramma
2011-2015

1 **Inhoudsopgave**

2		
3	1. Inleiding	3
4		
5	2. Auto, vliegtuig, boot, trein en bus	4
6		
7	3. Megastallen, natuur, recreatie en milieu	9
8		
9	4. Van bibliotheekbus tot museumdag	12
10		
11	5. Betaalbaar wonen	14
12		
13	6. Werken, leren en innoveren	15
14		
15	7. Sociaal, jeugdzorg en sport	16
16		
17	8. Het goede voorbeeld	18
18		
19	9. Weg met de provincie (de bestuurslaag!)	20
20		
21	10. Ze zijn nuts!	21
22		
23	11. De centen	22

24

1. Inleiding

Dit is hem dan, het verkiezingsprogramma van de SP voor de verkiezingen van provinciale staten in Gelderland, die worden gehouden op 2 maart 2011. Het is geen standaard programma maar de SP is dan ook geen standaard partij. We hebben ons best gedaan om het programma kort te houden en zo te schrijven dat het voor vrijwel iedereen goed te lezen is. Geen vage bestuurderstaal dus maar duidelijke heldere SP taal. Zodat u weet waar u aan toe bent!

Anders is ook dat we op een aantal plekken terugblikken op wat er de afgelopen jaren gebeurd is in Gelderland. Wij denken dat de standpunten en acties van een partij van de afgelopen jaren minstens net zoveel over die partij zeggen als de plannen voor de komende jaren.

Dat we het programma kort hebben gehouden, leidt ertoe ook dat lang niet alles dat van belang is in dit programma opgenomen is. En het betekent ook dat niet alles wat van belang is een eigen hoofdstuk heeft. Als u een onderwerp niet in dit verkiezingsprogramma vindt, dan wil dat dus niet zeggen dat we dat onderwerp niet van belang vinden. En het betekent ook niet dat we als SP in Gelderland daar geen standpunt over hebben. Vraag er gerust naar. Stuur een mail naar gelderland@sp.nl en u krijgt zo snel mogelijk antwoord.

Wij wensen u veel leesplezier!

SP Gelderland (de programmacommissie bestaat uit Eric van Kaathoven, Eric Smaling, Agnes Lewe, Alex Mink, Peter Lucassen en Willem Bouman)

2. Auto, vliegtuig, boot, trein en bus

De provincie speelt een belangrijke rol op het gebied van verkeer en vervoer. Zij bepaalt voor grote delen van Gelderland hoe vaak en waar een bus rijdt maar moet ook wegen onderhouden en soms aanleggen. Het gaat daarbij om grote bedragen en om besluiten met grote gevolgen voor heel veel mensen. Dat kunnen positieve gevolgen zijn als een betere busverbinding, stiller asfalt of een rondweg die de overlast in een dorp als gevolg van het vele verkeer, vermindert. Maar ook negatieve effecten zoals de vernieling van prachtige landschappen door het doortrekken van een snelweg. Of de toenemende overlast door de uitbreiding van een vliegveld. Hier moeten belangrijke politieke keuzes gemaakt worden.

Eerst maar even duidelijk zijn over wat we als SP niet willen. We willen geen nieuwe snelwegen zoals het aanleggen van een A18-snelweg in de Achterhoek, het doortrekken van de A30 richting Almere en Tiel, en het doortrekken van de A15 tussen Ressen en Zevenaar. De SP wil wel dat de bestaande snelwegen worden verbeterd. Maar het meeste geld moet in het openbaar vervoer worden gestoken.

Er is al heel lang veel te weinig geïnvesteerd in goed en betaalbaar openbaar vervoer. En ook de privatisering heeft niet tot een hogere kwaliteit geleid. Winst staat voorop en niet de reiziger. Ieder jaar verdwenen er weer buslijnen en busritten. Dorpen werden daardoor slechter bereikbaar, terwijl mensen in de stadswijken minder keuze kregen. De tarieven voor goedkope stadskaartjes zijn met vijftig procent verhoogd. De ov-chipkaart werkt nog steeds niet goed, waardoor mensen de bus worden uitgejaagd. De SP verzamelde vele klachten over de ov-chipkaart in een zwartboek toen de provincie weigerde zelf onderzoek te doen. Treinreizigers hebben te maken met vaak overvolle treinen tussen Arnhem en Winterswijk en een slechte verbinding van Arnhem naar Apeldoorn. En ook bij de bussen zijn de aansluitingen vaak niet goed. Berucht is de beroerde aansluiting in Druten tussen de bussen tussen Nijmegen en Tiel.

De SP wil toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar openbaar vervoer. De provincie moet ervoor zorgen dat bus- en treinreizigers met één betaalbaar en goed verkrijgbaar kaartje op pad kunnen.

De SP wil dat de provincie een offensief gaat beginnen voor beter openbaar vervoer in Gelderland en dat zij daarvoor ook de buidel trekt. Wat ons betreft komt er een meerjarig actieplan openbaar vervoer, met daarin in totaal 1 miljard aan investeringen in trein en bus.

Trein

Het spoor is de ruggengraat van het openbaar vervoer. De provincie moet geld stoppen in de aanpak van drie grote knelpunten in het regionale spoor:

1 Arnhem-Doetinchem, Zutphen-Nijmegen en het ontbreken van een
2 rechtstreekse trein tussen Arnhem en Apeldoorn.
3
4 De spoorlijn van Arnhem naar Doetinchem moet worden verdubbeld zodat er
5 een einde komt aan vertragingen en overvolle treinen.
6
7 Op de spoorlijn Zutphen-Nijmegen moeten meer stoptreinen gaan rijden en
8 met enkele aanpassingen tot station Nijmegen Heyendaal (universiteit en
9 hogeschool). Aanvullend daarop wordt gekeken naar de aanleg van een tram
10 tussen Arnhem en Nijmegen.
11
12 Door de aanleg van de bocht bij Empe kan er een rechtstreekse trein tussen
13 Arnhem en Apeldoorn gaan rijden. Zolang de Emperbocht niet is aangelegd,
14 komt er een betere snelle busverbinding.
15
16 De provincie moet geld steken in het opknappen van bestaande stations en
17 aanleg van nieuwe kansrijke treinstations zoals Zevenaar Oost (bij de A12).
18
19 De provincie betaalt wat de SP betreft ook mee aan de heraanleg van de
20 spoorlijn tussen Nijmegen en Kleve.
21
22 De SP ziet ten slotte ook graag dat er in het weekeinde een nachttrein gaat
23 rijden tussen de stations Den Bosch, Nijmegen, Arnhem, Ede-Wageningen en
24 Utrecht. De provincie zou daaraan kunnen meebetalen als er voldoende
25 reizigers zijn.
26
27 **Bus**
28 Bussen verbinden mensen met elkaar. Waar de trein de ruggengraat is, zorgt
29 de bus voor de goede doorbloeding tot in de fijnste aderen. En ook daar
30 moet veel verbeteren.
31
32 De nieuwe busvervoerders Arriva en Syntus beloven gouden bergen: elk
33 dorp van minstens 800 inwoners krijgt een goede buslijn terug. Wat de SP
34 betreft worden ze daaraan gehouden, zeker nu het Rijk weer wil gaan
35 bezuinigen. Eerder mocht Veolia van de provincie gewoon afwijken van wat
36 beloofd was. Dat ging om het euroretourtje in onder andere Apeldoorn. Als
37 het maar even kan krijgen wat de SP betreft kleinere dorpen ook een bus of
38 vervoersvoorziening.
39
40 De provincie moet ervoor zorgen dat alle middelgrote en grote steden een
41 goed stadsbusnet houden en dat de stadsbus ook echt deel uitmaakt van de
42 stad. Nieuwbouwwijken krijgen sowieso een buslijn. Uiteindelijk zouden de
43 stadsbussen weer terug moeten naar de gemeenten, want die weten beter
44 waar de stadsbus hoort te rijden.
45
46 De provincie laat het teveel afhangen van vervoerders of bedrijventerreinen
47 een buslijn krijgen. Dat is slecht, omdat veel spitsverkeer dan met de auto
48 wordt afgelegd en zorgt voor files, parkeerproblemen en vervuiling. Grote
49 bedrijventerreinen moeten daarom meteen een goede buslijn krijgen. Bij het

1 opknappen van bestaande bedrijventerreinen wordt er ook geld gestoken in
2 beter openbaar vervoer. Als het aan de SP ligt komt er ook een proef met
3 snelwegbussen tussen de steden en bedrijventerreinen.

4
5 Tenslotte worden ook de grensreizigers niet vergeten. De provincie kijkt naar
6 mogelijkheden om betere buslijnen met grenssteden te krijgen.

7 8 **Regiotaxi en buurtbussen**

9 De regiotaxi is er voor mensen die niet meer met het normale openbaar
10 vervoer kunnen reizen. De buurtbussen zijn er voor de kleinste dorpen in
11 Gelderland. Het zijn geen volwaardige vervangers van opgeheven buslijnen
12 maar vangnetten voor mensen en dorpen. Voor de SP is het belangrijk dat
13 het normale openbaar vervoer goed toegankelijk is , zowel qua haltes als qua
14 voertuigen.

15
16 De provincie moet zich inspannen voor lagere tarieven, goede bereikbaarheid
17 en een goede dienstverlening, vooral voor de regiotaxi. Mensen mogen niet
18 de dupe worden van problemen bij de regiotaxi. Daarom wordt bij de
19 volgende aanbesteding gestopt met de scheiding tussen callcenter en
20 taxiritten. Mensen moeten gebruik kunnen maken van één telefoonnummer
21 en zaken doen met één vervoerder, ongeacht waar ze wonen

22 23 **Veiligheid**

24 Een grote groep reizigers voelt zich niet altijd veilig in de trein of de bus. En
25 op sommige lijnen en tijden is sprake van agressie en geweld richting het
26 personeel. Dat is voor de SP volstrekt onaanvaardbaar: mensen moeten
27 veilig kunnen reizen met en werken in het openbaar vervoer. De provincie
28 moet tijd, geld en moeite steken in het aanpakken van onveilige stations en
29 haltes en daarnaast aan de slag met meer menselijk toezicht op stations en
30 in voertuigen. Dat kan door de inzet van toezichthouders,
31 opsporingsambtenaren en een onderzoek naar de invoering van een apart
32 politiekorps voor het openbaar vervoer. Wat de SP betreft is de inzet van
33 meer politieagenten ook aan de orde.

34 35 **Fiets**

36 De fiets mag nooit worden vergeten, als schoon, goedkoop en gezond
37 vervoermiddel. Gelukkig zijn er in Gelderland nieuwe fietspaden aangelegd
38 en wordt er hard gewerkt aan veiliger fietspaden.

39
40 De SP vindt dat de provincie moet blijven werken aan het oplossen van de
41 problemen in het bestaande fietspadennet, zoals onveilige verkeerssituaties,
42 en zich moet inspannen om één netwerk van aaneengesloten fietspaden aan
43 te leggen. Er wordt ook gekeken naar oplossingen voor ontbrekende routes
44 in het netwerk over provinciegrenzen heen en naar voorzieningen voor
45 fietsers bij trein- en busstations.

46 47 **Veerponten**

48 Veerponten zijn voor grote groepen mensen een belangrijk vervoermiddel. Er
49 zijn dagelijks veel scholieren en forenzen die gebruik maken van een

1 veerpont. De provincie moet daarom blijven meebetalen aan het onderhoud
2 en de vervanging van veerponten. Die mogen niet de dupe worden van
3 bezuinigingen bij gemeenten waardoor de vaartijden verminderen of de
4 tarieven te hard stijgen. In het openbaar vervoerbeleid van de provincie
5 worden ook de veerverbindingen meegenomen.

6 **Provinciale wegen**

7 Natuurlijk moet de provincie er voor zorgen dat de provinciale wegen die er
8 al liggen goed onderhouden worden en zorgen voor goede voorzieningen.

9
10
11 De SP wil dat er één telefoonnummer komt waar weggebruikers
12 terecht kunnen met vragen, klachten en opmerkingen over de provinciale
13 wegen, bushaltes en fietspaden.

14
15 De provincie kijkt waar provinciale wegen de meeste overlast veroorzaken in
16 steden en dorpen. De SP wil dat in ieder geval de volgende knelpunten
17 aangepakt worden: de N348 van Zutphen naar de A1, het voltooiën van de
18 Maas en Waalweg, de overbelaste Rijnbrug tussen Rhenen en Kesteren en de
19 verkeersproblemen tussen Arnhem en Nijmegen. Voor dat laatste knelpunt
20 zien we graag de aanleg van een tram tussen Nijmegen en Arnhem. De SP
21 vindt dat de provincie daar ook geld in moet steken.

22
23 In een aantal gevallen kan de aanleg van een rondweg het probleem van
24 overlast oplossen. Maar de vraag of een rondweg wel of geen goede
25 oplossing is zal per geval goed bekeken moeten worden. Voor de SP is
26 daarbij van groot belang dat bewoners er achter staan, dat het landschap er
27 niet teveel onder lijdt, dat milieuproblemen voorkomen worden en dat ze
28 betaalbaar zijn.

29 **Goederenvervoer**

30 Vervoer over de weg levert de nodige problemen op zoals dichtslibbende
31 wegen, luchtverontreiniging en geluidsoverlast. En ook vrachttreinen
32 veroorzaken steeds meer overlast.

33 De plannen om tientallen goederentreinen per dag naar de IJssel- en
34 Twentelijn te verplaatsen zijn rampzalig voor dorpen en mensen die langs
35 het spoor wonen (van Elst via Arnhem en Velp uiteindelijk richting
36 Oldenzaal). Zij worden dan geconfronteerd met enorme overlast terwijl er
37 nauwelijks geld is voor aanpassingen en het spoor op slot gaat. Daarom wil
38 de SP meer aandacht voor de binnenvaart.

39 De provincie kan zich het beste richten op de binnenhavens langs de grote
40 rivieren en kanalen. Er zijn enkele kansrijke binnenhavens in Gelderland die
41 een opknapbeurt kunnen gebruiken en waar groei mogelijk is. Het is
42 daarvoor wel nodig dat de binnenhavens over weg en water goed bereikbaar
43 zijn zonder overlast te veroorzaken.

44 De provincie kijkt met andere overheden en de binnenvaartsector naar
45 maatregelen om de binnenvaart schoner en milieuvriendelijker te maken.

46
47
48 Er blijft ook nog altijd sprake van goederenvervoer over de weg. De provincie
49 stimuleert dat bedrijven samen gaan werken om hun vraag en aanbod in het

1 goederenvervoer te bundelen, bijvoorbeeld door overslag van goederen aan
2 de rand van steden. De SP wil betere voorzieningen langs de weg voor
3 vrachtwagenchauffeurs.

4

5 **Luchtvaart**

6 Gelderland ligt in de buurt van enkele grote luchthavens zoals Münster,
7 Weeze, Eindhoven en Schiphol. Plannen om de luchtvaartsector nog verder
8 te laten groeien zijn dus niet nodig en leveren bovendien veel overlast en
9 milieuschade op. De provincie moet daarom de plannen voor de uitbreiding
10 van luchthavens Lelystad, Twente en Venningfeld (over de grens bij
11 Winterswijk) proberen te voorkomen. Provinciale steun aan zulke plannen is
12 voor de SP uit den boze.

13

14 De provincie is sinds 2009 verantwoordelijk voor het afgeven van
15 vergunningen voor kleine luchtvaartterreinen en helikopterhavens. De SP
16 vindt dat de provincie uiterst terughoudend moet zijn in het geven van
17 toestemming om een luchtvaartterrein of helikopterhaven te beginnen. Liefst
18 zien we helemaal geen commerciële helikopterhavens in Gelderland en alleen
19 gebruik voor algemeen nut zoals traumaheli's.

20

21 Wat de SP betreft gaat vliegveld Teuge (Apeldoorn) niet uitbreiden en moet
22 het gebruik ervan door straalvliegtuigen en recreanten aan banden worden
23 gelegd.

24

25

3. Megastallen, natuur, recreatie en milieu

In Gelderland is nog heel veel moois. Prachtige landschappen met ruimte voor mens en natuur. Een groene en gastvrije provincie. Maar ook hier wordt er niet altijd goed met al dat waardevols omgegaan. Denk aan de komst van megastallen, het storten van vuil slib in schone plassen en de overmaat aan nieuwe bedrijventerreinen die het landschap verrommelen. De SP denkt dat het ook anders kan.

Megastallen

De SP vindt dat we het Gelderse platteland niet moeten verpesten met de bouw van megastallen. In een megastal zitten duizenden varkens of wel een paar honderd duizend kippen. Megastallen zijn niet goed voor de dieren (denk aan de kwetsbaarheid voor dierziekten en het gebrek aan buitenlucht), de gezondheid van de mensen, de boeren (die weggeconcurrereerd worden), het landschap en het milieu.

Megastallen horen niet thuis in Gelderland. In plaats daarvan moet de menselijke maat ook op het platteland centraal komen te staan. Dus ruimte voor de wat kleinschaligere boeren, gezinsbedrijven en biologische boeren.

Natuur

Gelderland is een provincie met veel natuur. Er zijn mooie plannen om de afzonderlijke natuurgebieden met elkaar te verbinden. Zo krijgen bedreigde diersoorten als otters, dassen, bevers en edelherten een betere kans om blijvend te overleven. Het betekent ook dat soms de mens op bepaalde plekken even een stapje terug moeten doen om de natuur weer meer ruimte te geven. De provincie moet daarin durven te investeren.

Dat geldt ook voor het gebied tussen Nijmegen en Arnhem waar met de ontwikkeling van Park Lingezegen voorkomen wordt dat die twee steden aan elkaar groeien zonder een groene buffer. Park Lingezegen wordt de groene achtertuin van tienduizenden stedelingen.

De SP is tegen drijfjacht of drukjacht. Deze vormen van jacht zorgen voor onnodig dierenleed. Overlast van wilde zwijnen moet vooral voorkomen worden door goed onderhouden rasters en het beperken van het bijvoeren. Daar waar wild schade veroorzaakt aan individuele boeren moet deze vergoed worden.

Recreatie

Het groene Gelderland, trekt ook veel mensen die hier, bijvoorbeeld op de Veluwe of in de Achterhoek, een dagje, weekendje of week verblijven. Dat levert de Gelderse economie geld op. Maar de SP vindt dat het daar niet alleen om moet gaan. Ook mensen met een kleine portemonnee moeten hier welkom zijn. Dat betekent dat we ons hard maken voor bijvoorbeeld het behoud van campings met plekken voor stacaravans. Niet alleen luxe

1 recreatievilla's maar ook betaalbaar recreëren dus! Zo hebben we de
2 afgelopen jaren samen met de campinggasten van Nieuw Hulckesteijn te
3 Nijkerk verzet tegen de plannen van eigenaar het RGV om de camping te
4 sluiten.

5

6 **Milieu**

7 De SP vindt dat mensen en natuur beschermd moeten worden tegen
8 vervuiling door bedrijven, bio-industrie en verkeer. Dat betekent bijvoorbeeld
9 dat we tegen de stort van vuil slib in schone plassen zijn. Dat gebeurt de
10 laatste tijd op diverse plekken in Gelderland zoals het Mobagat op de grens
11 van Barneveld en Ede. Dat gebeurt in theorie om die plassen minder diep te
12 maken. In de praktijk wordt vuil slib en vuile grond gestort en vrezes
13 wetenschappers voor algenplagen in de toekomst.

14

15 De provincie verstrekt hoofdzakelijk milieuvergunningen aan de grotere,
16 vervuilendere bedrijven. Hierbij moet de provincie zich hard maken voor het
17 gebruik van de schoonste technieken.

18

19 **Ruimte**

20 Soms moeten er moeilijke keuzes gemaakt worden. Wat weegt bijvoorbeeld
21 zwaarder? De schone stroom die windmolens opleveren of de verandering in
22 het landschap die deze molens veroorzaken? Wat de SP betreft worden dat
23 soort keuzes zoveel mogelijk gemaakt door de lokale democratie, de
24 gemeenteraad dus. De provincie moet dat niet gaan 'overrulen' ook al heeft
25 zijn tegenwoordig die mogelijkheid in het kader van de nieuwe Wet op de
26 Ruimtelijke Ordening.

27

28 Uitzondering op deze algemene regel is de wildgroei aan bedrijventerreinen
29 die ontstaat omdat elke gemeente een eigen terrein wil. Daar moet de
30 provincie juist wel ingrijpen om verrommeling van het mooie Gelderse
31 landschap te voorkomen.

32

33 **Klimaat**

34 Over energie en klimaat gesproken. De SP vindt dat de provincie de
35 belangrijkste kans om energie duurzamer te maken heeft laten liggen door
36 energiebedrijf Nuon te verkopen aan een groot, vies buitenlands
37 energiebedrijf (Vattenfall uit Zweden). Daar had grootaandeelhouder
38 Gelderland echt het verschil kunnen maken.

39

40 De SP denkt dat het beter is als het Rijk en de gemeente zich inzetten voor
41 zaken als energiebesparing (bijvoorbeeld door isolatie van huizen), zonne-
42 energie, windenergie, warmte- en koudeopslag en echt duurzame vormen
43 van biomassa. De provincie kan hier -zolang ze zo rijk is als nu het geval is-
44 wel financieel aan bijdragen maar hoeft zich er niet als een derde overheid
45 tegenaan te bemoeien.

46

47 De afgelopen jaren bleek vaak dat ze op het provinciehuis van gekkigheid
48 niet wisten waaraan ze het geld voor klimaatbeleid aan uit moesten geven.
49 Zo kwamen er klimaatcafe's, klimaatsongwedstrijden, (waar niemand aan

1 meedeed), klimaatparels (wie het weet mag het zeggen!) en ging er dan
2 weer geld naar auto's op aardgas, dan weer naar elektrische auto's en dan
3 weer naar het rijden op waterstof. Dat er veel geld is en dat klimaat
4 belangrijk is, wil nog niet zeggen dat je het geld maar over de balk moet
5 smijten.

6
7 De SP is tegen het boren naar aardgas in Gelderland. Een Australisch bedrijf
8 wil dat gaan doen maar wat ons betreft gaat dat niet door.

9

10

11

12

4. Van bibliotheekbus tot museumdag

De SP vindt dat cultuur en het behoud daarvan veel te belangrijk is om alleen aan de markt over te laten. Overheden moeten daarin investeren omdat anders het maken van mooie of bijzondere volstrekt van de grillen van de commercie en liefdadigheid afhankelijk wordt. Juist in crisistijd kunnen kunst en cultuur een signaal zijn van nieuwe hoop en creativiteit. Een creatieve samenleving en ook een creatieve provincie, daagt iedereen uit zichzelf te blijven ontwikkelen. Dat kan in musea, door het bezoeken van monumenten, in muziekscholen en fanfares, in zangkoren en toneelclubs, op poppodia, in ateliers voor beeldende kunst en andere kleinschalige centra.

Kleinschalig

Bibliotheken zijn heel belangrijk om kinderen aan het lezen te krijgen en kennis te laten maken met een grotere wereld. Op het Gelderse platteland is niet meer overal een bibliotheek te vinden. Het is daarom van het grootste belang dat de bibliobus blijft rijden.

Ook voor veel ouderen trouwens.

Het is goed als zoveel mogelijk inwoners van Gelderland met verschillende vormen van cultuur kunnen kennismaken. De SP ziet graag dat er binnen de provincie verschillende uitingen van cultuur aan bod komen en dat de evenementen ook goed verdeeld zijn over de verschillende regio's.

Belastinggeld dat wordt uitgegeven aan cultuur moet niet blijven hangen bij adviesorganen en bemiddelaars maar zo veel mogelijk direct ten goede komen aan de kunstenaars en het publiek.

Kleinschalige cultuuruitingen en amateurs mogen niet over het hoofd worden gezien; ook zij verdienen steun. Er moeten voldoende goedkope oefenruimtes, creatieve broedplaatsen, ateliers en tentoonstellingsruimten zijn waar beginnende kunstenaars kunnen werken en elkaar inspireren.

Evenementen

De provincie geeft ook geld aan een aantal festivals en evenementen. De afgelopen jaren waren dat bijvoorbeeld het World Living Statues in Arnhem (levende standbeelden), het Gebroeders van Limburg festival in Nijmegen (waarbij de middeleeuwen centraal staan). Bij festivals wegen we af of het evenementen zijn die een grote groep mensen in Gelderland (en daar omheen) bereiken of slechts een kleine groep mensen. Het gaat dus niet om de kwaliteit van de kunst alleen. In het eerste geval vinden we dat de provincie geld kan geven, in het tweede geval zien we het vooral als een nationale taak. Dat neemt niet weg dat Gelderland prima als gastheer kan optreden voor nationale evenementen. Alleen is de rol van de provincie dan beperkt.

1 **Jongeren**

2 Jongerencultuur heeft letterlijk en figuurlijk ruimte nodig om zich te
3 ontwikkelen. De SP is voorstander van samenwerkingsprojecten met
4 theaters, scholen waarin jongeren, juist op het gebied van beeldende kunst,
5 muziek en theater op een aanstekelijke manier samenwerken en waar
6 creatief wordt omgegaan met het samenbrengen van verschillende
7 kunstvormen.

8

9 **Erfgoed**

10 Wie zijn geschiedenis niet kent, is slecht toegerust voor de toekomst. Juist in
11 een land waar de tweedeling groeit, is het van belang kennis te nemen van
12 ons verleden.

13

14 De Gelderse Museumdag, een dag waar iedereen gratis de musea in
15 Gelderland kan bezoeken was ooit een idee van onder andere de SP en is een
16 groot succes. Er komen mensen naar het museum (waaronder veel kinderen)
17 die er anders niet zo vaak komen. De SP wil de gratis museumdag
18 behouden.

19

20 Er moet aandacht en geld zijn voor regionale geschiedenis en cultuur. En ook
21 voor de cultuur en geschiedenis die migranten hebben mee gebracht naar
22 Gelderland.

23

24 Monumentale gebouwen als molens of de Waterlinie moeten beschermd en
25 gerestaureerd worden en toegankelijk blijven of worden gemaakt.

26

27

28

29

30

31

5. Betaalbaar wonen

De provincie heeft zich de afgelopen jaren ingezet om de bouw van 8.000 betaalbare woningen te stimuleren. De SP heeft dat van harte ondersteund en wil dat de provincie zich in blijft zetten voor meer betaalbare en goedkope woningen. Wel vinden we het daarbij van groot belang dat de bovengrenzen niet worden opgezocht van wat de provincie betaalbaar noemt. Want een koopwoning van 160 tot 170 duizend euro of een huur van 600 euro is voor veel mensen nog lang niet betaalbaar.

Huren en kopen

Er zijn nog steeds grote tekorten aan 'betaalbare' woningen in grote delen van Gelderland. Mensen die op zoek zijn huurwoning komen op ellenlange wachtlijsten en moeten jarenlang wachten. En voor wie een woning kan kopen, is er juist in de goedkoopste segmenten van de markt veel te weinig fatsoenlijk aanbod. Door de economische crisis is dit probleem alleen nog maar groter geworden. Een koopwoning is voor nog meer mensen een onbereikbare wens, omdat ze geen hypotheek kunnen krijgen.

De woningmarkt is niet alleen lokaal, maar juist ook regionaal. Daarom is er alle aanleiding dat de provincie nog een tandje bijzet. De SP is van mening dat een extra bijdrage de bouw van betaalbare woningen los zou kunnen trekken. De provincie zou de nieuwbouw van betaalbare woningen verder moeten stimuleren door een extra bijdrage (bovenop de huidige regionale afspraken). Daarmee kunnen grondkosten of bouwkosten verder worden verlaagd en zo wordt een woning goedkoper voor huurder of koper.

Slopen

Er worden nog steeds te veel en te vaak betaalbare woningen gesloopt waarvoor duurdere woningen terugkomen. Zeker in de huidige tijd waarin de vraag weer tot nieuwe recordhoogten stijgt, is dat sociaal onverantwoord. Maar ook om andere redenen is het zeer ongewenst. Die woningen staan vaak in achterstandswijken van steden of in kleinen kernen. Door sloop van goedkope woningen komt de leefbaarheid van de samenleving daar extra onder de druk te staan evenals het draagvlak van allerlei voorzieningen zoals winkels en wijkcentra, dorpshuizen en noem maar op.

Woningen die het waard zijn om behouden te blijven, moeten als het even kan worden behouden. Grondige opknap van een woning kan sloop vaak overbodig maken. Corporaties moeten op dit punt ook hun sociale taak weer waar gaan maken. De provincie kan hier ook een rol in spelen. Daarom is de SP is voorstander van het instellen van een 'Woonlustenfonds' (een idee van het burgerinitiatief tegen sloop arbeiderswoningen te Wilp) waarmee de nodige herstelplannen financieel kunnen worden ondersteund en er een alternatief voor sloop komt. Bewoners kunnen met behulp van dit fonds deskundigen inhuren om alternatieve plannen te maken zodat sloop kan worden voorkomen.

6. Werken, leren en innoveren

We werken om te leven en om deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Veel mensen kunnen al jarenlang niet meer mee doen op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld omdat zij de juiste opleiding missen. En discriminatie maakt het voor sommigen extra lastig. De arbeidsmarkt is regionaal, in Gelderland reikt die zelf tot in Duitsland.

Onderwijs

Hoewel de eerste verantwoordelijkheid bij de ondernemers en gemeenten ligt, kan de provincie een rol spelen bij de verbetering van de arbeidsmarkt. Zij kan dat doen bijvoorbeeld door de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijven te ondersteunen. Zo worden jongeren gemakkelijker aan een stage, baan of opleiding geholpen en bedrijven aan gemotiveerde werknemers.

Kennis is een belangrijke economische factor in Gelderland. Gelderse universiteiten en hogescholen spelen een belangrijke rol bij het verder ontwikkelen van kennis op het gebied van onder meer voeding, gezondheid en zorg. De SP vindt het echter een slecht idee om alle aandacht te richten op de zogenaamde "valleys". Van groot belang is tenslotte ook dat de maakindustrie niet vergeten wordt. Nog altijd is er grote behoefte aan banen juist ook in deze bedrijfstakken.

Innovatie

Op bescheiden niveau kan de provincie ook zelf middelen ter beschikking stellen en investeren in innovaties. De SP vindt dat deze steun in vorm van kredieten gegeven moet worden en niet als subsidie. De provincie gaat niet zelf bankieren maar de kredieten worden verstrekt via Oost NV.

De regionale economie is ook geholpen met het stimuleren van startende ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Het project "Ik Start Smart" kan dan ook worden voortgezet.

Niet allen technische maar ook sociale innovaties zijn belangrijk. Aan familieomstandigheden (mantelzorg), op leeftijd aangepaste werkroosters of aandacht voor diversiteit in het bedrijf kan mensen helpen op de arbeidsmarkt deel te nemen en langer te blijven werken.

7. Sociaal, jeugdzorg en sport

Helaas zijn er ook in Gelderland de nodige sociale problemen: armoede en uitsluiting, onveiligheid en onderlinge spanningen in oude en nieuwe wijken, de problemen van voortijdige schoolverlaters, van mensen die al lang zonder werk zitten, daklozen om er een aantal te noemen. Deze problemen moeten vooral in en door gemeenten worden aangepakt. Maar zo lang gemeenten van het Rijk niet het genoeg geld krijgen om dat ook werkelijk te kunnen mag de provincie (die wel geld heeft!) zich niet terug trekken.

Sociaal

De provincie Gelderland is met haar stedenbeleid een goede weg ingeslagen: grote en kleine steden worden ondersteund bij bestrijding van dakloosheid, ondersteuning van mantelzorg en verbetering van veiligheid. Sociale spanningen in de wijken worden aangepakt door buurtbemiddeling en door met verschillende culturen samen te werken.

De SP wil dat de steden en gemeenten blijvend door de provincie ondersteund worden, ook als het Rijk de gemeenten geen extra geld voor deze belangrijke sociale taken geeft.

Jeugdzorg

De SP vindt het van het grootste belang dat kinderen, jongeren en hun ouders die hulp nodig hebben, snel en goede hulp krijgen. Dat is niet alleen van groot belang voor hen maar voor de hele Gelderse samenleving. Want je kunt er heel veel ontspoorde jonge levens mee voorkomen. Daarom pleiten we ook al jaren voor extra geld voor jeugdzorg. Geld is belangrijk maar niet het enige.

Wachlijsten moeten eindelijk eens worden opgelost. Meer plekken in de jeugdzorg, zodat jongeren niet meer hoeven te wachten op de noodzakelijke hulp. We willen meer gezinshuizen en pleeggezinnen en meer plekken voor opvang van zwerfjongeren. Voorkomen moet worden dat jongeren die zorg nodig hebben door een gebrek aan plaatsen in jeugdgevangenissen terecht komen.

En de bureaucratie van vele organisaties die ook nog eens langs elkaar heen werken moet worden aangepakt.

De SP vindt dat jeugdzorg zo dicht mogelijk bij de mensen moet zitten, dus liever bij gemeenten dan bij de provincie. Daar waar kleinere gemeenten die taak niet goed aankunnen, kan een andere oplossing gekozen worden. Als de taak van jeugdzorg naar gemeenten gaat dan blijft de rijke provincie extra geld geven zoals de afgelopen jaren gedaan is, anders komt het neer op een bezuiniging op dit belangrijke werk.

1 **Sport**

2 De SP is voor het stimuleren van sportbeoefening, maar gaat niet voor
3 Olympische ambities en geldverslindende projecten. Voor ons is de
4 breedtesport (waar iedereen mee kan doen) veel belangrijker dan de
5 topsport. Wij zien liever de jongens en meiden uit de buurt voetballen op een
6 trapveldje, en de buurvrouw baantjes trekken in het zwembad dan de
7 bestuurders van 2028 op de tribune bij de openingsceremonie van de
8 Olympische Spelen.

9
10 Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn, los van fysieke beperkingen of
11 hoogte van het inkomen.

12

8. Het goede voorbeeld

De SP vindt dat overheden, bestuurders en volksvertegenwoordigers zelf het goede voorbeeld moeten geven. Dat betekent dat als er bezuinigd moet worden bestuurders en politici als eerste zelf aan de beurt zijn om in te leveren. Dat kan ook gemakkelijk omdat salarissen en vergoedingen ruim zijn. Ook buiten bezuinigingen om moet er trouwens zuinig met gemeenschapsgeld worden omgegaan. De SP laat dat in het klein zien doordat we elk jaar een groot deel van ons fractiebudget overhouden en dat terugstorten op de rekening van de provincie.

Voorbeeldige bestuurders

De SP wil minder gedeputeerden en lagere salarissen. Nu zijn het er zes en dat zouden er zeker twee minder kunnen zijn, al helemaal als de provincie taken afstoot. Ze krijgen ook een royaal salaris van zo'n ton per jaar. Dat kan best met ten minste een kwart minder.

Declaraties van bestuurders moeten een stuk soberder worden dan nu het geval is. Niet en een vaste onkostenvergoeding van duizenden euro's en dan ook nog eens duizenden euro's aan bonnetjes declareren. In ieder geval moet alles voortaan volgens de regels gaan en moet er volledige openheid komen.

We willen geen privé-gebruik van dienstauto's, geen dure afscheidsfeestjes, en verkopen of verhuren van de loge die de provincie in het Gelredome heeft. De dienstauto's dienen op aardgas of elektriciteit te rijden om ook hier het goede voorbeeld te geven.

Voorbeeldige politici

De SP wil lagere fractiebudgetten voor de politieke partijen in provinciale state, wat ons betreft zeker een kwart minder.

Ook willen we lagere vergoedingen ook voor de Statenleden zelf (verlaging tot 80 procent is wettelijk mogelijk), schrappen extra vergoedingen als een computer en internetverbinding, vergoeding reiskosten OV versoberen tot gemaakte ritten en Statenleden die gebruik willen maken van de catering tijdens of tussen staten- en commissievergaderingen betalen daar voortaan zelf voor.

Regelingen voor wachtgeld die ex-politici en bestuurders krijgen, waren in Gelderland extreem riant. Dat betekende bijvoorbeeld dat een ex-Statenlid dat een nieuwe baan had als burgemeester ook nog eens wachtgeld kon opstrijken. De afgelopen periode zijn deze regelingen op initiatief van de SP wat soberder geworden maar het kan nog wel een onsje minder. Wat de SP betreft moet een ex-bestuurder of Statenlid niet beter behandeld worden dan welke andere werkloze dan ook. Dus met vergelijkbare vergoedingen en verplichtingen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

Een voorbeeldige provincie

De provincie stopt met zich zelf te promoten met glossy bladen, advertenties, evenementen en campagnes. Hiermee kunnen tonnen zo niet miljoenen bespaard worden. Veel belangrijker is dat mensen met vragen, klachten en verzoeken goed en gemakkelijk geholpen worden. En dat er naar de mensen in Gelderland geluisterd wordt. Dat is de beste reclame die de provincie voor zichzelf kan maken.

Het is niet nodig nieuwe provinciekantoren bouwen. De oude kantoren kunnen blijven staan en sober vernieuwd en energiezuinig gemaakt worden.

De provincie heeft ook als werkgever een voorbeeldfunctie. Dat betekent dat normen die door de Tweede Kamer zijn gesteld voor de inhuur van extern personeel, deeltijdwerk et cetera gevolgd moeten worden. Maar ook eigen doelstellingen zoals het aanbieden van stageplaatsen voor allochtone jongeren, het tijdig beantwoorden van brieven en het op tijd betalen van rekeningen, moeten gehaald worden.

Er moet een einde komen aan lobbyactiviteiten waarbij de ene overheid de andere belobbyd zoals in Brussel en in Den Haag gebeurt.

De provincie verleent geen subsidies aan overheden en instellingen waarvan directeuren meer dan de Balkenendenorm verdienen. Dit is in 2010 door Provinciale Staten besloten. De SP wil dat dit besluit ook echt uitgevoerd wordt.

Ook voor bedrijven die werken met buitensporige bonussen is geen gemeenschapsgeld beschikbaar. Zo werd al eerder - mede op initiatief van de SP - een subsidie aan een project van de Nijmeegse chipfabrikant NXP afgeblazen toen bleek dat het bedrijf tegelijk duizend mensen op straat zette en een paar mensen miljoenen aan bonussen gaf.

9. Weg met de provincie (de bestuurslaag!)

De SP wil een referendum houden om de huidige provincie Gelderland (de bestuurslaag!) op te heffen en te vervangen door vier kleinere provincies. De SP is niet tevreden over hoe het nu gaat in bestuurlijk Nederland. Allerlei zaken worden geregeld door een provincie die in veel opzichten heel ver van de mensen staat. Qua fysieke afstand, Gelderland is de grootste provincie van Nederland. Van het meest westelijke stukje Gelderland naar het meest oostelijke is hemelsbreed net zo ver als van Nijmegen naar Maastricht of van Doetinchem naar Amsterdam. Maar ook in andere opzichten is er een grote afstand. Dat zie je bijvoorbeeld bij lage opkomstpercentages en een grote onbekendheid bij veel mensen. Volgens de SP ligt dat niet aan de mensen maar aan het systeem.

Tegelijkertijd worden veel dingen regionaal geregeld zonder dat ze onder rechtstreekse democratische controle vallen. De SP wil twee vliegen in een klap slaan door de grote en onoverzichtelijke provincie Gelderland op te heffen en de ondemocratische regiobesturen af te schaffen. Dan krijg je in Gelderland vier kleinere provincies met een eigen raad van gekozen volksvertegenwoordigers: de Achterhoek, de Veluwe, de stadsprovincie Arnhem/Nijmegen en het Rivierengebied. De bestuurscentra kunnen dan in bijvoorbeeld Doetinchem, Apeldoorn, Arnhem (het huidige provinciehuis) en Tiel komen. We maken daarbij gebruik van kantoren die er al lang zijn. En doordat er een bestuurslaag tussenuitgaat zou het ook nog wel eens goedkoper kunnen worden ook. In ieder geval is het provinciehuis voor de meeste mensen ineens een stuk dichterbij.

Zo gaan we ook in tegen de tendens dat alles maar groter en verder weg moet. De VNG (de belangenvereniging van gemeenten) wil bijvoorbeeld dat gemeenten veel groter worden en dat er straks in Gelderland van de 52 gemeenten er nog maar 4 overblijven. In Friesland hebben ze al van dat soort supergemeenten. De SP wil dat niet. We willen ook geen landsdelen waar sommige partijen voor pleiten, bijvoorbeeld het samenvoegen van Gelderland en Overijssel. Want dan komt de provincie of het landsdeel nog verder van de mensen af te staan.

Net als bij gemeentelijke herindelingen is het SP standpunt dat dit soort bestuurlijke veranderingen alleen kunnen doorgaan als de bevolking zich er in een referendum achter schaaft. De mensen in Gelderland hebben dus het laatste woord, ook over het voorstel om de provincie in de huidige vorm op te heffen.

10. Ze zijn nuts!

De provincie legde ooit energienetwerken aan en was de grootste eigenaar van de PGEM. Na enkele fusies kwam NUON tot stand. In 2009 verkochten de aandeelhouders, waarvan de provincie Gelderland met 45 procent van de aandelen de grootste was, hun bezit aan een groot, vies buitenlands bedrijf, het Zweedse Vattenfall.

De SP heeft zich altijd verzet tegen die verkoop en voerde er flinke actie tegen onder de slogan "Ze zijn nuts!". Want wat ons betreft zijn zulke bedrijven nutsbedrijven: in overheidshanden, dus van ons allemaal. Het maken en verkopen van stroom en gas is te belangrijk voor onze mensen en onze economie om over te laten aan buitenlandse directiekamers en aandeelhouders die alleen maar winst willen. In de statenzaal van het provinciehuis mocht de SP dan vrijwel alleen staan in haar verzet, daarbuiten was er heel veel steun. Zo bleek uit talloze peilingen dat een overgrote meerderheid van de bevolking NUON niet wilde verkopen. En mensen als oud Commissaris van de Koningin Jan Terlouw en de werkgeversvoorzitter Wientjes waren ook tegen het besluit. En in het buitenland denken ze er trouwens net zo over, want het grootste deel van de Europese energiebedrijven is in overheidshanden. De SP vindt de verkoop van het energiebedrijf dom en naïef.

Na de verkoop van NUON blijft de provincie de grootste eigenaar van Alliander, het bedrijf dat een deel van het stroom- en gasnetwerk verzorgt, en waterleidingbedrijf Vitens. De SP wil dat de provincie zich als actieve aandeelhouder opstelt. Dat betekent: geen topsalarissen, groene productie van stroom en gas stimuleren en zorgen voor betaalbare tarieven.

Vitens is het grootste waterbedrijf van Nederland. Wat ons betreft mag Vitens geen investeringen met winstoogmerk in het buitenland doen. De provincie spant zich in om de hele waterketen in handen van één bedrijf te krijgen, zodat mensen en bedrijven zaken doen met één bedrijf dat zorgt voor het riool, het oppompen en schoonhouden van drinkwater en het onderhoud van alle systemen daar omheen.

Wat betreft Alliander stelt de SP voor dat de provincie als grootste aandeelhouder het voortouw neemt om samen met andere grote aandeelhouders de kleine gemeentelijke aandeelhouders met versnipperd aandelenbezit uit de Nuon-tijd uit te kopen. Nu zijn vier provincies en tientallen gemeenten eigenaar van dit bedrijf. De grootste gemeenten, waaronder Amsterdam, en de vier provincies blijven dan eigenaar en gaan kijken zich actief met zaken bemoeien. De activiteiten buiten het oude kerngebied, zoals rondom Leiden en Eindhoven, worden verkocht of geruild met andere netwerkbedrijven (allemaal in publieke handen natuurlijk!). Er ontstaat dan één goed aaneengesloten stroom- en gasnetwerk.

11. De centen

De provincie Gelderland is steenrijk. Het vermogen op 1 januari 2010 was 4.886.326.000 euro! Terwijl ze bij gemeenten en bij de rijksoverheid elk dubbeltje drie keer om moeten draaien, weten ze op het provinciehuis in Arnhem soms van gekkigheid niet wat ze met het geld moeten doen. Dat geld is er vooral omdat Gelderland heel veel aandelen in energiebedrijf Nuon had. Die worden nu in stappen verkocht. Maar het geld wordt weggezet op de bank en in beleggingen. Dat levert elk jaar zeker 60 tot 80 miljoen (maar vaak meer) op aan extra inkomsten. Die inkomsten waren er ook al toen het nog allemaal uit aandelen van Nuon kwam alleen heette het anders (dividenden in plaats van rendementen).

Veilig

Met gemeenschapsgeld moet je spaarzaam en veilig omgaan. Dat betekent dat het vele geld van de verkoop van aandelen Nuon wat de SP betreft beheerd zou moeten worden door het ministerie van Financiën, het zogenaamde schatkistbankieren dat veel lagere overheden al doen. Het is veilig en de kosten zijn laag. Het is veilig en de kosten zijn lager dan het laten doen door een commerciële partij zoals nu gebeurt in Gelderland..

Omdat de provincie zo rijk is, is de SP ook tegen verhoging van de provinciale belasting (geheven via de zogenaamde opcenten op de motorrijtuigenbelasting) met meer dan een inflatiecorrectie. En we zijn tegen een eventuele nieuwe provinciebelasting waar over gesproken wordt in het kader van de kilometerheffing.

Bezuinigingen

Het Rijk steekt in de komende tijd minder geld in het provinciefonds, waardoor de provincies een deel van hun vroegere inkomsten moeten missen. Bovendien wordt het geld anders verdeeld tussen rijke en arme provincies. Dat betekent dat een rijke provincie als Gelderland rekening moet houden met fors minder geld van het Rijk de komende jaren. De steenrijke provincie Gelderland kan dat prima opvangen zonder een sociale kaalslag aan te richten in de Gelderse samenleving.

Dat kan door te bezuinigen op de provinciale bijdrage aan miljoenenverslindende prestigeprojecten waar veel mensen helemaal niet op zitten te wachten. Zo worden miljoenenbedragen uitgegeven aan de veel te dure stationhal in Arnhem (8,5 miljoen), het nooit uitgevoerde plan voor verplaatsing van een asfaltfabriek (7 miljoen), de doortrekking van de A15 (100 miljoen gereserveerd), de Rijnbooghaven (bijna 39 miljoen) waar heel veel Arnhemmers juist tegen waren en het Waterfront in Harderwijk (14 miljoen).

De SP is ook voor bezuinigingen op bestuur en politiek zoals het niet bouwen van dure nieuwe provinciekantoren, geen geld meer naar lobby in den Haag

1 of Brussel, lagere fractievergoedingen, minder bestuurders. We pleiten er al
2 lang voor en onder druk van de Haagse bezuinigingen is er nu voor het eerst
3 brede steun in de Gelderse politiek.

4
5 En daar waar tegen lagere kosten dezelfde resultaten behaald kunnen
6 worden, moet je dat natuurlijk ook doen. Versoberen van taken noemen ze
7 dat dan. De vraag komt dan wel op waarom zo lang gewacht is en waarom er
8 kennelijk jarenlang te veel is uitgegeven en er dus gemeenschapsgeld over
9 de balk gesmeten is?

10
11 Voorlopig zijn de rijksbezuinigingen prima op te vangen. Daarvoor hoeft het
12 vermogen van de provincie niet eens aangesproken te worden. Daarvoor zijn
13 rentes en rendementen voldoende. Maar mochten er nog meer bezuinigingen
14 komen dan kun je nog beter de spaarpot gebruiken dan de kunstmatige
15 rijkdom van de provincie in stand houden over de ruggen van de mensen.
16 Voor het beeld, als er elk jaar 49 miljoen meer wordt uitgegeven dan er
17 binnen komt dan kan de provincie dat maar liefst honderd jaar volhouden!

18 19 **Geen kaalslag**

20 Vanwege die grote provinciespaarpot was de SP het dan ook niet eens met
21 wat het college van CDA, PvdA en ChristenUnie in 2010 van plan was. Ze
22 wilden rigoureuus allerlei uitgaven aan sociale, culturele en groene zaken
23 schrappen zonder dat andere overheden (die trouwens lang niet zo
24 vermogend zijn) in dat gat zouden springen. Er dreigde een enorme kaalslag
25 waarvan heel veel mensen in Gelderland de dupe dreigden te worden. Onder
26 andere: de mensen die van de bus gebruik maken, die proberen hun dorp
27 leefbaar te houden, die zich inzetten voor het behoud van het landschap die
28 onze kinderen respect voor natuur en milieu bijbrengen of kennis laten
29 maken met cultuur of sport, de bibliotheekbussen en de daklozen, de kijkers
30 van omroep Gelderland, de monumentenzorg, de telefonische hulpdienst
31 voor mensen die geen kant meer op kunnen, de patiënten ondersteuning. Zij
32 en nog veel meer mensen en organisaties die eigenlijk helemaal niet gemist
33 kunnen worden, dreigden hard getroffen te worden.

34
35 De SP vond dat een asociaal plan en kwam in verzet. We waren niet de enige
36 en voorlopig is een groot deel van die bezuinigingen van tafel omdat nota
37 bene de collegepartijen zelf hun eigen gedeputeerden terugfloten. Kennelijk
38 konden ook zij niet uitleggen waarom een steenrijke provincie een enorme
39 sociale kaalslag aan zou moeten richten.

40 41 **Investeren**

42 Dat de provincie zo steenrijk is, ziet de SP als een kunstmatige situatie die
43 gezien de bezuinigingen bij andere overheden (Rijk en gemeenten) niet
44 eeuwig vol te houden is. Dat betekent twee dingen.
45 Ten eerste kan zolang de provincie zolang deze zo rijk is, een aantal gaten
46 dichtten die andere overheden laten vallen. De afgelopen jaren heeft de SP
47 daarom gepleit voor extra geld om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat straks
48 overal in Gelderland de ambulances op tijd rijden (volgens de norm van 15
49 minuten), dat het openbaar vervoer beter of op zijn minst niet slechter

1 wordt, en dat de jeugd de jeugdzorg krijgt die ze verdient (en zonder
2 wachtlijsten!). En ook met het geld voor grote en kleine steden zijn in het
3 algemeen heel nuttige dingen gedaan om bijvoorbeeld de wijken te
4 verbeteren. Voor de komende jaren kan er wat de SP betreft daarnaast extra
5 geld naar meer betaalbare woningen.

6
7 Je hoort dan nog wel eens een discussie over wie moet betalen en of de
8 provincie dat wel moet zijn. Maar aan dat gekissebis heb je weinig als je een
9 ambulance nodig hebt, op de bus staat te wachten of een kind hebt waar iets
10 mis dreigt te gaan. Bij de SP gaan de mensen voor de regeltjes.

11
12 Ten tweede betekent het dat het vermogen niet eeuwig in stand kan blijven.
13 Dat betekent dat het verantwoord is om van de 4,8 miljard de komende
14 periodes (tot 2020) 1 miljard te investeren in structurele verbeteringen van
15 Gelderland. Wij kiezen daarbij voor investeringen in openbaar vervoer. Dat is
16 zowel van groot belang voor de Gelderse economie en de leefbaarheid maar
17 ook voor heel veel mensen die er de vruchten van zullen plukken.

18
19 Dat we die 1 miljard in de loop van de tijd uitgeven, betekent op termijn een
20 vermindering van de extra inkomsten die de provincie nu heeft aan rente en
21 dividenden van het Gelderse vermogen. Maar er blijft genoeg over om
22 bezuinigingen op een sociaal, groen en cultureel Gelderland op te vangen.

23
24 Dus wat de SP betreft geen pot verteren maar ook niet oppotten van
25 gemeenschapsgeld.

26
27